

อาคารประวัติศาสตร์และพิพิธภัณฑ์ทหาร ชั้นที่ ๒ พิพิธภัณฑ์เฉลิมพระเกียรติจอมทัพไทย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในฐานะพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นจอมทัพไทย

๒. เพื่อร่วมเฉลิมฉลอง เนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และทรงมีพระชนมายุครบ ๘๐ พรรษา ในปี ๒๕๕๐

๓. เป็นแหล่งความรู้ จัดแสดง และเผยแพร่ข้อมูลพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระอัจฉริยภาพ โครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่กองทัพรับสนองพระบรมราชโองการ

๔. สร้างจิตสำนึกให้ทหารและปวงชนชาวไทย มีความจงรักภักดี และระลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้นของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เกร็ดเสริม เริ่มก่อสร้างเมื่อ ม.ค.๕๑ แล้วเสร็จ พ.ย.๕๑

การจัดแสดงแบ่งเป็น ๕ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ “ไต่ร่มพระบารมี พระภูมินฤปดินทร์”

เป็นโถงพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขนาดใหญ่ ในฉลองพระองค์เครื่องแบบราชวัลลภ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาริบัติชั้นที่ ๑ (เสนาบดี) พระหัตถ์ทรงถือพระคทาจอมทัพไทย (พระคทาจอมทัพภูมิพล) เขียนด้วยสีน้ำมัน ทั้ง ๒ ข้างพระบรมสาทิสลักษณ์ตกแต่งด้วยตราสัญลักษณ์งานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และตราสัญลักษณ์พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา มาประดับไว้บริเวณด้านซ้ายและด้านขวาของพระบรมสาทิสลักษณ์จัดแสดงภาพจิตรกรรมไทยรูปพระนารายณ์ ซึ่งแทนสัญลักษณ์ของพระมหากษัตริย์ตามอุดมคติทางศาสนาพราหมณ์ – ฮินดู โดยมีภาพบุคคลนั่งถวายสิ่งผลิตทางการเกษตรไม่ได้เป็นการเช่น สรวงบูชาเทพสำคัญในศาสนาแต่อย่างใด หากแสดงถึงพระปรีชาสามารถผ่านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินามากกว่า ๔,๐๐๐ โครงการที่ราษฎรนำผลิตขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย

เกร็ดเสริม

๑. ภาพจิตรกรรมไทยรูปพระนารายณ์ ประทับยืนใต้ต้นโพธิ์ ซึ่งต้นโพธิ์หมายถึงโพธิญาณ เป็นสัญลักษณ์ของการตรัสรู้ธรรมของพระโพธิสัตว์

๒. ภาพพระบรมสาทิสลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขนาดกว้าง ๑.๒๐ เมตร สูง ๒.๔๐ เมตร วาดขึ้น เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๑ โดย พ.ท.เอกศักดิ์ อ่อนชื่น หัวหน้าแผนกประวัติศาสตร์ทหาร กองประวัติศาสตร์และพิพิธภัณฑ์ทหาร กรมยุทธศึกษาทหาร

ส่วนที่ ๒ “ธ พลังของแผ่นดิน สยามินทราชา”

จัดแสดงข้อมูลพระราชประวัติ ตั้งแต่เสด็จพระบรมราชสมภพ ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสหรัฐอเมริกา พระราชประวัติทรงสำเร็จการศึกษา เสด็จขึ้นครองราชย์ราชาภิเษกสมรส พระราชพิธีบรมราชาภิเษก ทรงพระ-ผนวช และพระราชกรณียกิจเพื่ออาณาประชาราษฎร์ รวมทั้งจัดแสดง พระอัจฉริยภาพในด้านต่างๆ เช่น งานช่าง ศิลปะ วรรณศิลป์ และดนตรี ตลอดจนจัดแสดงพระบรมฉายาลักษณ์ในฉลองพระองค์เครื่องแบบทหารรักษาพระองค์ กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และภาพฉลองพระองค์เครื่องแบบลูกเสือ

เกร็ดเสริม

พระบรมฉายาลักษณ์ในฉลองพระองค์เครื่องแบบทหารรักษาพระองค์ กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และภาพฉลองพระองค์เครื่องแบบลูกเสือ เป็นภาพที่ได้รับโปรดเกล้าฯ พระราชทาน

ส่วนที่ ๓ “ทวยราษฎร์และทวยหาญ ประณตกรานเหนือเกศา อัครกษัตรา พระจักราจอมทัพไทย”

จัดแสดงข้อมูลในส่วนพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานแก่ทหาร ๓ เหล่าทัพ ในฐานะที่ทรงดำรงตำแหน่งองค์จอมทัพไทย ภายใต้พระราชปณิธาน การปกครองประเทศด้วยหลักทศพิธราชธรรม จักรวรรดิวัตร ๑๒ และราชสังคหวัตถุ ๔ อันนำพาประเทศชาติสู่ความเจริญรุ่งเรือง พร้อมทั้งฉายวีดิทัศน์พิธีเสด็จออกมหาสมาคมเพื่อทรงรับการถวายพระพรชัยมงคล ณ สีหบัญชร พระที่นั่งอนันต

สมาคม ในโอกาส พระราชพิธีฉลองครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี เพื่อแสดงถึงความจงรักภักดีของพสกนิกรชาวไทยที่พร้อมใจกันถวายแต่พระประมุข

นอกจากนี้ สิ่งจัดแสดงที่สำคัญที่สุดของห้องพิพิธภัณฑ์เฉลิมพระเกียรติจอมทัพไทย ประกอบไปด้วยฉลองพระองค์เครื่องแบบทหารทั้ง ๓ เหล่าทัพ ฉลองพระองค์เครื่องแบบฝึก ฉลองพระองค์กันฝน พร้อมพระมาลาและฉลองพระบาทครบชุด ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงใช้ระหว่างบำเพ็ญพระราชกรณียกิจแต่ละวาระ ซึ่งพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้กองบัญชาการกองทัพไทย ยืมจัดแสดง ซึ่งถือเป็นวัตถุพิพิธภัณฑ์ที่ล้ำค่าที่สุดในที่นี่ เป็นสิริมงคลแก่กองทัพไทยและผู้เข้าชม

เกร็ดเสริม

๑. ฉลองพระองค์เครื่องแบบทหารทั้ง ๓ เหล่าทัพ ประกอบด้วย

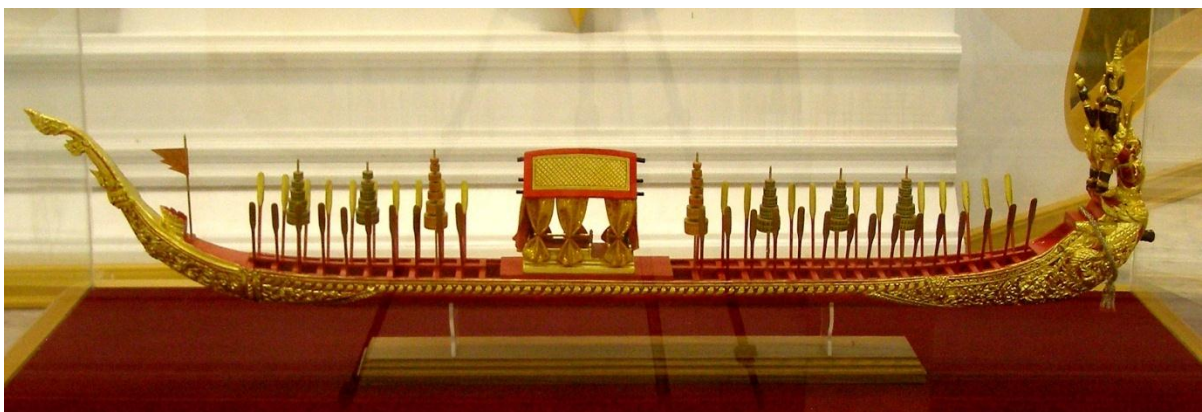
- ฉลองพระองค์เครื่องแบบปกติคอแบะทหารบก พร้อมพระมาลา เครื่องหมายยศ และฉลองพระบาทครบชุด

- ฉลองพระองค์เครื่องแบบปกติคอแบะทหารเรือ พร้อมพระมาลา เครื่องหมายยศ และฉลองพระบาทครบชุด

- ฉลองพระองค์เครื่องแบบปกติคอแบะทหารอากาศ พร้อมพระมาลา เครื่องหมายยศ และฉลองพระบาทครบชุด

แบบจำลองที่แต่ละเหล่าทัพจัดสร้างน้อมเกล้าฯ ถวาย ในวาระสำคัญต่างๆ

๑. เรือพระที่นั่งนารายณ์ทรงสุบรรณ รัชกาลที่ ๙

เป็นเรือพระที่นั่งที่กองทัพเรือและกรมศิลปากรขอพระราชทานพระบรมรา
ชานุญาตจัดสร้างขึ้นใหม่เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายในโอกาสพระราชพิธีกานดาภิเษกสมโภช
ฉลองครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี เมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๙ เพื่อฉลองพระมหากรุณาธิคุณ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยได้ต่อลำเรือใหม่ ซึ่งคงขนาดและลวดลายแกะสลักตาม
แบบเรือนารายณ์ทรงสุบรรณลำเก่า กองทัพเรือได้ให้กรมอุทกหารเรือจัดสร้างตัวเรือ พาย
และคัตฉาก กับมอบให้กรมศิลปากรดูแลด้านศิลปกรรม ออกแบบ แกะสลักลวดลาย ลง
รักปิดทองประดับกระจก เมื่อวันที่ ๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๗

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้
เสด็จพระราชดำเนินไปทรงวางกระดูกงูเรือ ณ กรมอุทกหารเรือ ต่อมาทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารเสด็จพระราชดำเนินแทน
พระองค์ในพิธีปล่อยเรือลงน้ำ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๙ หลังจากนั้น
นั้นกองทัพเรือได้น้อมเกล้าฯ ถวายเรือพระที่นั่งนารายณ์ทรงสุบรรณ รัชกาลที่ ๙ ณ พระที่
นั่งราชกิจวินิจฉัย ท่าราชวรดิฐ เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๓๙ ขนาดของ
เรือพระที่นั่ง ความยาว ๔๔.๓๐ เมตร ความกว้าง ๓.๒๐ เมตร ความลึก ๑.๑๐ เมตร กิน
น้ำลึก ๐.๔๐ เมตร ระวังชั้นน้ำเต็มที ๒๐ ตัน ฝีพาย ๕๐ นาย เรือพระที่นั่งนารายณ์
ทรงสุบรรณ รัชกาลที่ ๙ นี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดเข้าไว้ในริ้วกระบวนพยุ
หยาตราทางชลมารคเป็นครั้งแรกในพระราชพิธีถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดอรุณ
ราชวราราม ราชวรมหาวิหาร เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๓๙

เกร็ดเสริม

เรือพระที่นั่งนารายณ์ทรงสุบรรณ รัชกาลที่ ๙ ลำจริงเก็บรักษาไว้ที่ พิพิธภัณฑ
สถานแห่งชาติ เรือพระราชพิธี กรมศิลปากร

๒. พระราชอาสน์ผู้ถวายเครื่องเบญจราชกกุธภัณฑ์

พระราชอาสน์ผู้กลายเป็นเครื่องเบญจราชกกุธภัณฑ์ พร้อมโต๊ะเคียงทอดเครื่องราชูปโภค และพระแท่น ที่กองทัพบกจัดสร้างถวายในโอกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ออกแบบโดยกรมศิลปากร พระราชอาสน์โบราณเรียกว่า พระที่นั่ง คือ ที่ประทับสำหรับพระมหากษัตริย์ เพื่อทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในโอกาสต่าง ๆ พระราชอาสน์แต่เดิมมีประจำในพระราชมณฑลตามราชประเพณี เมื่อมีการเจริญสัมพันธไมตรีกับชาติตะวันตกในสมัยรัชกาลที่ ๔ และรัชกาลที่ ๕ โปรดเกล้าฯ ให้ปรับเปลี่ยนธรรมเนียมให้สอดคล้องกัน เช่น โปรดให้สร้างพระราชอาสน์อย่างใหม่คล้ายอย่างตะวันตก แต่ผู้กลดลลายไทยให้กลมกลืนอย่างสวยงาม เรียกตามศัพท์ในภาษาอังกฤษว่า “พระโอรน”

เกร็ดเสริม

พระราชอาสน์ผู้กลายเป็นเครื่องเบญจราชกกุธภัณฑ์ ใช้ครั้งแรกในพระราชพิธีเสด็จออกมหาสมาคม เพื่อทรงรับการถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ณ มุขเด็จ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๐

๓. พระมหาธาตุเจดีย์นภเมทนีดล และพระมหาธาตุเจดีย์นภพลภูมิสิริ

พระมหาธาตุเจดีย์นภเมทนีดล (นบ-พะ-เม-ทะ-นี-ดล)และพระมหาธาตุเจดีย์นภพลภูมิสิริ (นบ-พน-พู-มิ-สิ-ริ) ที่กองทัพอากาศสร้างขึ้นเพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕ รอบ วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕ รอบ วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕ ตั้งอยู่บนยอดดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อฉลองพระมหา-

กรุณาธิคุณทั้งสองพระองค์ และเพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายพระราชกุศลเสริม พระบุญญาธิการ

เกร็ดเสริม

- พระมหาธาตุเจดีย์นภเมทนีดล หมายถึง พระเจดีย์บรรจุพระบรมธาตุ ที่ยิ่งใหญ่เพียงฟ้าจรดดิน

- พระมหาธาตุเจดีย์นภพลภูมิสิริ หมายถึง พระสถูปเจดีย์อันเป็นกำลังแห่งฟ้าเป็นสิริแห่งดิน

ธงชัยเฉลิมพล

ธงชัยเฉลิมพล เป็น “เครื่องหมายแห่งชัยชนะประจำหน่วย เป็นสิ่งชักนำความองอาจแห่งหมู่ทหารทั้งปวงให้มีชัยชนะต่อข้าศึกด้วยความกล้าหาญ เป็นยอดหลักชัยแห่งกองทัพ เป็นที่รวมแห่งมิ่งขวัญและจิตใจของทหารทุกหมู่เหล่า เป็นสิ่งเชิดชูเกียรติและเป็นศักดิ์ศรีประจำหน่วย” ธงชัยเฉลิมพลมีความสำคัญต่อหน่วยทหารและทหารทุกคน ด้วยเป็นธงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์จอมทัพไทย เสด็จพระราชดำเนินไปทรงบรรจุเส้นพระเจ้า(เส้นผม) และตรึงหมุดที่ติดผ้าคันธงกับด้ามธงด้วยพระองค์เองในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม จากนั้นจึงโปรดเกล้าฯ ให้หน่วยทหารแต่ละหน่วยเข้ารับพระราชทานจากพระหัตถ์ ณ พระที่นั่งชุมสาย บริเวณหน้าศาลาสหทัยสมาคมในพระบรมมหาราชวัง ทุกส่วนของธงชัยเฉลิมพลมีความหมายถึงสิ่ง

สำคัญสูงสุดของประเทศ เป็นที่เทิดทูนสักการะของปวงทหารและมวลพสกนิกรชาวไทย ประกอบด้วย

ตัวธง หรือ **ผืนธง** หมายถึง **ชาติ**

พระพุทธรูป บนยอดคันธง หมายถึง **ศาสนา**

เส้นพระเจ้า(เส้นผมของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว) ในยอดคันธง หมายถึง **พระมหากษัตริย์**

เครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับทหาร – ตำรวจ

เป็นเครื่องหมายแสดงถึงเกียรติยศและบำเหน็จความชอบ ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงสร้างขึ้น สำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในราชการหรือส่วนพระองค์ มีเครื่องราชอิสริยาภรณ์อยู่จำนวนหนึ่งที่โปรดเกล้าฯ ให้สร้างสำหรับพระราชทานแก่ผู้ที่กระทำการรบต่อสู้อริราชศัตรู ป้องกันประเทศชาติบ้านเมืองด้วยความเสียสละและกล้าหาญ กล่าวได้ว่าสำหรับพระราชทานแก่ทหารเป็นสำคัญ อันได้แก่ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามธิบดี และเหรียญกล้าหาญ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามธิบดี

จัดสร้างขึ้นเป็นครั้งแรกในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อพุทธศักราช ๒๔๖๑ แต่ในรัชกาลต่อมา มิได้มีการขอพระราชทาน จึงเว้นว่างไปเป็นเวลานานจนกระทั่งรัชกาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติเกี่ยวกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลนี้ขึ้นใหม่เมื่อพุทธศักราช

๒๕๐๓ เพื่อพระราชทานแก่ผู้ทำความดีความชอบเป็นพิเศษและเป็นประโยชน์ยิ่งแก่
ราชการทหาร ไม่ว่าในยามสงบหรือยามสงคราม ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร โดย
ทรงเป็นประธานแห่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทาน
หรือเรียกคืน สีของแพรแถบและสายสะพาย เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี คือ
แดงและดำ ด้านหน้าดาราและดวงตราเป็นรูปพระปรศุรามาวตารปราบพญากการตะวีระ
(อวตารที่ ๖ ของพระนารายณ์ ตรงกับรัชกาลของพระองค์ผู้ทรงสถาปนา
เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้) ด้านหลังเป็นพระปรมาภิไธยย่อ รร.๖ (สมเด็จพระรามา
ธิบดี รัชกาลที่ ๖) มีลำดับชั้นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ๖ ชั้น ได้แก่

ชั้นที่ ๑ เสนางคะบดี

- ผู้ที่ได้รับพระราชทาน ในปัจจุบัน คือ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ และ พลเอก
เทียนชัย ศิริสัมพันธ์

ชั้นที่ ๒ มหาโยธิน

- ผู้ที่ได้รับพระราชทาน ในปัจจุบัน เช่น พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก, พลเอก ชวลิต
ยงใจยุทธ เป็นต้น

ชั้นที่ ๓ โยธิน

- ผู้ที่ได้รับพระราชทาน ในปัจจุบัน เช่น พลเอก อธิธิ สิมารักษ์ เป็นต้น

ชั้นที่ ๔ อัศวิน

- ผู้ที่ได้รับพระราชทาน ในปัจจุบัน เช่น พลเอก พิจิตร กุลละวณิชย์, พลเอก
สุนทร คงสมพงษ์ เป็นต้น

ชั้นที่ ๕ เหริยธรรมมาลาเข็มกล้ากลางสมร

- ผู้ที่ได้รับพระราชทาน ในปัจจุบัน เช่น พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา, พลตำรวจ
เอก เสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส, พลตำรวจเอก สมเพียร เอกสมญา เป็นต้น

ชั้นที่ ๖ เหริยธรรมมาลา

- ผู้ที่ได้รับพระราชทาน ในปัจจุบัน เช่น พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์, พลโท อุดม
เดช สีตะบุตร เป็นต้น

เมื่อวันอังคารที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๒ โปรดเกล้าฯ ให้จัดพระราชพิธีพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท และพระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา โดยสมาชิกเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันมีศักดิ์รามาธิบดีถวายสัตย์ปฏิญาณสาบานตน ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม โดยทรงดื่มน้ำพระพิพัฒน์สัตยาเป็นพระองค์แรก แสดงถึงน้ำพระราชหฤทัยขององค์จอมทัพไทยที่ทรงมุ่งทำนุบำรุงน้ำใจท้าวทวาร ก่อให้เกิดความรัก สามัคคี ความภาคภูมิใจ และความฮึกเหิมที่ได้เป็นทวารหาญในกองทัพใต้เบื้องพระยุคลบาท แห่งพระมหากษัตริย์เจ้าผู้ทรงคุณอันประเสริฐ พร้อมทั้งจะสละชีวิตถวายเป็นราชพลีและเพื่อความสงบสุขมั่นคงไพบูลย์ของประเทศชาติ

เหรียญกล้าหาญ

ลักษณะเป็นเหรียญโลหะกลม ด้านหน้าเป็นพระบรมรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราช กำลังทรงกระทำยุทธหัตถีกับราชศัตรู มีอักษรจารึกว่า “สมเด็จพระนเรศวรมหาราชกู้ชาติ” ด้านหลังมีรูปจักร กลางจักรมีอักษรจารึกว่า “เรากล้ารบเพื่อเกียรติศักดิ์ไทย” ห้อยแพรแถบ สีแดงกับสีขาว บนแพรแถบมีเข็มโลหะรูปคทาจอมพล มีอักษรว่า “กล้าหาญ” เหรียญกล้าหาญ เปรียบเสมือนเครื่องหมายที่แสดงให้เห็นถึงจิตใจกล้าหาญของบรรดาทหาร ตำรวจ พลเรือน และหน่วยทหาร ที่ปฏิบัติภารกิจอย่างองอาจ เสียสละ ยอมเสี่ยงอันตราย เพื่อความมั่นคงปลอดภัยของแผ่นดิน

คทาจอมพลและพระคทาจอมทัพไทย

“คทาจอมพล” ในอักษรานุกรมประวัติศาสตร์ไทย ได้อธิบายไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นเครื่องประดับเกียรติยศของจอมทัพ (ตำแหน่งสูงสุดทางทหาร ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทยตามรัฐธรรมนูญ) และเป็นเครื่องประดับเกียรติยศของจอมพล ซึ่งเป็นนายทหารยศสูงสุดของกองทัพ สำหรับคทาจอมพลดังกล่าว ใช้ถือเพื่อประดับเกียรติยศในพิธีสำคัญทางทหาร เช่น พิธีตรวจพลสวนสนาม พิธีปฏิญาณตนต่อธงชัยเฉลิมพล เป็นต้น รวมทั้งเพื่อให้ทหารหรือบุคคลในบริเวณพิธีเห็นแตกต่างจากนายทหารอื่น ๆ ได้เด่นชัด

“คทาจอมพล” จัดสร้างขึ้นครั้งแรกในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงปรับปรุงกิจการทหารของประเทศไทยเป็นแบบใหม่ทั้งหมด เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๓๓ ทรงตั้งตำแหน่ง “จอมพล” (Commander-in-Chief) ขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดกรมยุทธนาธิการ และผู้ที่ได้รับตำแหน่ง จอมพลคนแรกในครั้งนั้น คือ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ สยามมกุฎราชกุมาร คทาจอมพลแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ

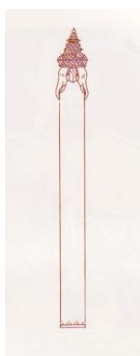
ประเภทที่ ๑ เป็นพระคทาเครื่องต้นของพระมหากษัตริย์

ประเภทที่ ๒ เป็นพระคทาสำหรับพระบรมวงศ์ชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งดำรงพระยศเป็นจอมพล

ประเภทที่ ๓ เป็นคทาสำหรับจอมพลทั่วไป

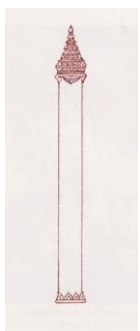
คทาจอมพล (พระคทาเครื่องต้นของพระมหากษัตริย์) มี ๕ องค์ คือ

องค์ที่ ๑

เนื่องด้วยพระมหากษัตริย์ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงพัฒนากิจการของกองทัพไทยให้เจริญก้าวหน้าทันสมัย ข้าราชการกรมทหารบกภายใต้การนำของ พลโท พระเจ้าลูกยาเธอกรมหมื่นนครไชยศรีสุรเดช จึงได้ร่วมมือกันจัดสร้าง คทาจอมพลองค์แรกของประเทศไทย ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในฐานะจอมทัพ ไทย เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๔๖ ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในพระราชพิธีทวีสวรรคต

องค์ที่ ๒

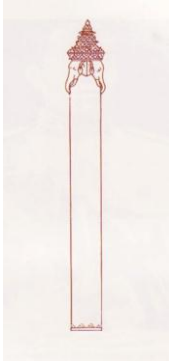

ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ กองทัพไทยจัดสร้างและทูลเกล้าฯ ถวายพระคทาจอมพลองค์ที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๕๓ เนื่องในงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

พระคทาจอมพลองค์ที่ ๒ มีลักษณะส่วนใหญ่คล้ายคลึงกับพระคทาองค์แรกมากต่างกันตรงยอด ซึ่งแต่เดิมเป็นรูปข้างสามเศียรและพระเกี้ยว

ส่วนองค์ที่ ๒ นี้ ทำเป็นยอดมงกุฎและมีลายเฟืองอยู่ที่แกนกลางใต้ฐานของยอดมงกุฎ โดยรอบ

องค์ที่ ๓

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ พระองค์ได้พระราชทานแบบพระศทาจอมพลขึ้นใหม่ และโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นด้วยทองคำเกลี้ยง

พระศทาจอมพลองค์นี้ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงใช้มาตลอดรัชกาล นอกจากนั้น พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงใช้พระศทาจอมพลองค์นี้เป็นครั้งคราว

องค์ที่ ๔

เมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๙ ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ข้าราชการกระทรวงกลาโหมต่างพิจารณาเห็นว่า พระองค์ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ สำหรับประเทศชาติ ทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างมากมาย ก่อให้เกิดความสามัคคีกลมเกลียว และความสงบสุขในหมู่ประชาชน สภากลาโหมจึงมีมติให้จัดสร้างพระศทาจอมพลขึ้น เพื่อทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต เนื่องในโอกาสที่พระองค์ทรงมีพระชนมพรรษา ๔๐ พรรษา เพื่อเป็นเครื่องหมายของความจงรักภักดีของข้าราชการทหารทุกคนและเพื่อให้แตกต่างไปจากพระศทาจอมพลองค์ก่อน ๆ จึงได้พระบรมราชานุญาตขนานนามพระศทาจอมพลองค์ใหม่เป็นพิเศษว่า “พระศทาจอมทัพภูมิพล”

องค์ที่ ๕

“พระคทาจอมทัพไทย” เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๙ กองบัญชาการทหารสูงสุด โดยขณะนั้น พลเอก วิโรจน์ แสงสนิท ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ได้มอบหมายให้ พลเอก มงคล อัมพรพิสิฏฐ์ เสนาธิการทหาร เป็นประธานคณะทำงานการจัดสร้าง “พระคทาจอมทัพไทย” โดยมี พลโท รัตนะ เฉลิมแสนยากร ผู้อำนวยการสำนักงานสารนิเทศ ได้รับมอบให้ประสานกับกรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ ออกแบบและจัดสร้างพระคทาจอมทัพไทย ทูลเกล้าฯ ถวาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในพระราชพิธีกาญจนาภิเษกสมโภช ฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ซึ่งออกแบบโดย อาจารย์นิคม กลิ่นบุปผา

นักวิชาการช่างศิลป์ ๖ สำนักช่างสิบหมู่ สถาบันศิลปกรรม กรมศิลปากร

เกร็ดเสริม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์จอมทัพไทย จะทรงพระคทาจอมทัพภูมิพลในการตรวจพลสวนสนามในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตน และสวนสนามของทหารรักษาพระองค์ นอกจากนี้แล้วยังทรงใช้พระคทาตะบ่านายทหารในวาระพระราชทานยศ นายทหารชั้นนายพล

ส่วนที่ ๔ “กองทัพสนองบาท เฉลิมราชรักษ์ไผท”

เป็นห้องวิดิทัศน์พระราชกรณียกิจด้านการทหารของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อทหารทั้ง ๓ เหล่าทัพ และที่รับสนองพระมหากรุณาธิคุณในโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในด้านต่าง ๆ

ส่วนที่ ๕ “น้อมคำพระทรงชัย ดำริไว้เพื่อแผ่นดิน”

จัดแสดงโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ ที่กองทัพไทย รับสนองพระบรมราชโองการ เป็นการจำลองภูมิประเทศ แสดงให้เห็นถึงผลงานของกองทัพไทยได้น้อมเกล้าฯ รับพระราชดำริมาดำเนินการ เช่น โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ โครงการปลูกหญ้าแฝก โครงการฝนหลวง และโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ฝ่ายทตน้ำและกั้นหันชัยพัฒนา

ส่วนจัดแสดงนี้ได้เชิญฉลองพระองค์เครื่องแบบชุดฝึก ชุดกันฝน ที่ใช้ทรงงานมาจัดแสดง อีกทั้งยังมีการจัดแสดงที่สำคัญอื่น ๆ เช่น

- แผ่นศิลาฤกษ์ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๒๖ เวลา ๑๖ นาฬิกา ๓๐ นาที

- หนังสือพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท ที่พระราชทานแก่ทหารในโอกาสต่าง ๆ

- นอกจากนี้การจัดแสดงพระเก้าอี้และโต๊ะที่ประทับทรงลง พระปรมาภิไธยและพระนามาภิไธย ในพิธีเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอนุสรณ์สถานแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๓๗

โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ

วิธีปลูกป่าอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้แก่

● การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก

“...ถ้าเลือกได้ที่ที่เหมาะสมแล้วก็ทิ้งป่านั้นไว้ตรงนั้น ไม่ต้องไปทำอะไรเลยป่าจะเจริญเติบโตขึ้นมาเป็นป่าสมบูรณ์ โดยไม่ต้องไปปลูกเลยสักต้นเดียว...”

“...ในสภาพป่าเต็งรัง ป่าเสื่อมโทรม ไม่ต้องทำอะไรเพราะต่อไม้ก็จะแตกกิ่งออกมาอีกถึงแม้ต้นไม้ไม่สวยแต่ก็เป็นต้นไม้ใหญ่ได้...”

● การปลูกป่า ๓ อย่าง

คือ ป่าสำหรับไม้ใช้สอย ป่าสำหรับเป็นไม้ผล และป่าสำหรับเป็นเชื้อเพลิง ซึ่งราษฎรสามารถใช้ประโยชน์จากป่าได้อย่างเกื้อกูล นอกจากนี้ ยังได้ประโยชน์อย่างอื่นที่ ๔ อันเป็นการอนุรักษ์ดินและน้ำอีกด้วย

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำแนวพระราชดำรินักพัฒนาแหล่งน้ำ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระราชหฤทัยในการพัฒนาแหล่งน้ำ ยิ่งกว่าโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริประเภทอื่น ด้วยทรงเห็นว่า น้ำเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตมนุษย์และจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผลผลิตทางการเกษตร จึงทรงพระราชดำริโครงการในการจัดการน้ำ ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่บนฟ้าลงมาถึงใต้ดิน การ

พัฒนาแหล่งน้ำทั่วประเทศเพื่อการชลประทานและการเกษตร การเก็บกักน้ำตลอดไป จนถึงการบำบัดน้ำเสียและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขัง

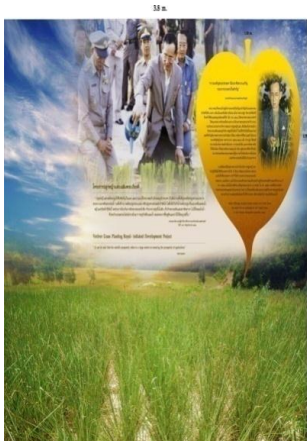
กองทัพได้รับสนองพระราชดำริ ปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนในภูมิภาคต่างๆ ตามโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ นับตั้งแต่การจัดสร้างอ่างเก็บน้ำ สำหรับใช้ประโยชน์ด้านการเกษตรและอุปโภคบริโภค สร้างฝายชะลอความชุ่มชื้น อนุรักษ์ต้นน้ำลำธารและพัฒนาป่า การขุดลอกคูคลอง เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมกรุงเทพฯ และบริเวณลุ่มตามโครงการแก้มลิง ดำเนินงานโครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนัง แก้ไขปัญหาพื้นที่น้ำท่วมขังในป่าพรุทางภาคใต้ตลอดจนการบำบัดน้ำเสีย โดยจัดสร้างกั้นน้ำช่วยพัฒนา เครื่องกลเติมอากาศที่ผิวน้ำหมุนช้าแบบทุ่นลอย นำไปติดตั้งตามแหล่งน้ำเน่าเสียต่างๆ

โครงการปลูกหญ้าแฝกเฉลิมพระเกียรติ

“...ปลูกหญ้าแฝกจะต้องปลูกให้ชิดติดกันเป็นแถวและวางแนวให้เหมาะสมกับลักษณะภูมิประเทศเป็นต้นว่า บนพื้นที่สูงจะต้องปลูกตามแนวทางของความลาดชันของร่องน้ำ บนพื้นที่ราบจะต้องปลูกรอบแปลงหรือปลูกตามร่องสลับกับพืชไร่ ในพื้นที่เก็บกักน้ำจะต้องปลูกตามแนวขวาง หญ้าแฝกมีหลักวิธีดังนี้ จะช่วยการป้องกันการพังทลายของหน้าดิน รักษาความชุ่มชื้นในดินเก็บกักตะกอนดินและสารพิษต่าง ๆ ไม่ให้

ไหลลงน้ำ ซึ่งจะอำนวยผลประโยชน์อย่างยิ่งแก่การอนุรักษ์ดินและน้ำ ตลอดจนฟื้นฟูดินและป่าไม้สมบูรณ์ขึ้น...” พระบรมราโชวาทแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๐

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักถึงปัญหาสำคัญด้านเกษตรกรรมนั่นคือ พื้นที่บางแห่งแห้งแล้งและดินมีสภาพไม่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก จึงทรงคิดค้นวิธีที่จะทำให้ดินอุดมสมบูรณ์ตลอดทั้งปี เมื่อพุทธศักราช ๒๕๓๔ ได้พระราชทานพระราชดำริให้คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ศึกษาทดลองการปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการชะล้าง

พังทลายของดินและอนุรักษ์ความชุ่มชื้นในดินไว้โดยให้ค้ำน้ำถึงชั้นตื้นง่าย ๆ และที่สำคัญคือ เกษตรกรสามารถดำเนินการได้เอง หลังจากที่ศึกษาและดำเนินงานขยายพันธุ์หญ้าแฝก ระหว่าง พุทธศักราช ๒๕๓๖-๒๕๓๘ แล้วปรากฏว่าได้ผลดี สามารถป้องกันการชะล้างพังทลาย การกร่อนผิวดินและการกัดเซาะดินให้เลือนไหล ทั้งยังช่วยคืนความสมบูรณ์กลับมาสู่ธรรมชาติอีกครั้งหนึ่ง สามารถประหยัดงบประมาณของรัฐในการแก้ไขป้องกันการเลือนไหลและพังทลายของดินได้เป็นจำนวนมากมหาศาล

กองทัพไทยได้น้อมนำพระราชดำริเกี่ยวกับการปลูกหญ้าแฝกไปปฏิบัติในพื้นที่ที่หน่วยทหารเข้าไปดำเนินการพัฒนาตามโครงการต่าง ๆ และพื้นที่หน่วยทหาร อาทิ พื้นที่การเกษตร ลำคลองหนองบึง คอสะพาน และเชิงเขา ในปีมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๔๙ และในโอกาสที่เจริญพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พุทธศักราช ๒๕๕๐ กองทัพไทยร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานต่าง ๆ ได้รณรงค์ส่งเสริมและขยายผลให้ประชาชนปลูกหญ้าแฝกอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง ในทุกพื้นที่ทั่วประเทศเพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ

พระบิดาแห่งฝนหลวง

โครงการฝนหลวงเกิดขึ้นด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงตระหนักถึงความทุกข์ยากของราษฎรและเกษตรกรที่ต้องประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภคและเพาะปลูก เนื่องจากฝนแล้งจึงทรงพระราชดำริให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ศึกษาค้นคว้าวิธีทำฝนเทียม

เพื่อแก้ปัญหาเริ่มตั้งแต่ พุทธศักราช ๒๔๙๙ เป็นต้นมา จนกระทั่งสามารถทดลองปฏิบัติการจริงในท้องฟ้าครั้งแรกเป็นผลสำเร็จ เมื่อพุทธศักราช ๒๕๑๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงศึกษาหาข้อมูลทางดัดแปลงสภาพอากาศให้เกิดฝน เอาพระราชหฤทัยใส่ติดตามผล และพระราชทานข้อแนะนำทางเทคนิคด้านการวิจัยพัฒนากรรมวิธีการทำฝนเทียมอย่างต่อเนื่อง แล้วทรงสรุปเป็น “ตำราฝนหลวง” พระราชทานเป็นหลักวิชาการ และขั้นตอนต่างๆ ตามลำดับ โดยปกติแล้วจะทรง “บัญชาการ” การปฏิบัติการฝนหลวงด้วยพระองค์เอง ฝนหลวงนี้มีได้แต่ช่วยแก้ปัญหาด้านฝนเท่านั้น แต่ยังช่วยในการดับไฟป่าอีกด้วย

กองทัพไทยกับโครงการฝนหลวง

เริ่มตั้งแต่ ๒๕๑๕ เป็นต้นมา กองทัพอากาศได้จัดเครื่องบินพร้อมเจ้าหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติการตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร้องขอมาโดยตลอด ต่อมาพุทธศักราช ๒๕๓๙ ได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงกองทัพอากาศ เพื่อวางแผนอำนวยความสะดวก กำกับ และประสานการปฏิบัติร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นอกเหนือจากการสนับสนุนด้านการบินโพรยสารเคมีแล้ว ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๔๐ กองทัพอากาศยังได้รับมอบให้ดำเนินการผลิตกระสุน เคมีซิลเวอร์ไอโอไดด์ สำหรับปฏิบัติการทำฝนหลวงในเมฆเย็นจัด ซึ่งประสบผลสำเร็จอย่างยิ่ง ลดค่าใช้จ่ายของทางราชการ ไม่ต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศในราคาที่แพงกว่ามาก ทั้งยังสามารถผลิตจรวดยิงสารเคมีที่ยิงได้ในระดับสูง ๑ - ๑.๕ กิโลเมตรได้

ด้านการทัพเรือได้เข้าร่วมปฏิบัติการในโครงการปฏิบัติการฝนหลวงพิเศษตามพระราชดำริมาตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๓๐ โดยสนับสนุนเครื่องบินที่ใช้ในการโพรยสารเคมีและเจ้าหน้าที่

โครงการยุทธศาสตร์การพัฒนา

ในกลางปี พุทธศักราช ๒๕๑๙ ระหว่างที่การปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ขั้นแตกหักบริเวณยุทธภูมิเขาค้อกำลังดำเนินไปอย่างรุนแรงและยืดเยื้อถึง ๖ สัปดาห์นำมาซึ่งความสูญเสียอย่างหนัก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมกองพันพิเศษและหน่วยทหาร กองทัพภาคที่ ๓ ส่วนหน้า ณ

ค่ายสุภะดีเสนา อ.วังทอง จ.พิษณุโลก ทรงพระราชปรารภถึงความสูญเสียเหล่านั้น ซึ่งหาได้นำความสงบร่มเย็นให้กลับคืนมาได้อย่างถาวร ด้วยทรงเห็นว่า เมื่อถอนกำลังทหารกลับไปแล้ว ผู้ก่อการร้ายสามารถแทรกซึมหวนกลับเข้ามายึดพื้นที่ได้อีก จึงพระราชทานพระราชดำริให้หามาตรการยึดพื้นที่ไว้อย่างเด็ดขาดแล้วจัดตั้งหมู่บ้านยุทธศาสตร์พัฒนาขึ้นปิดล้อมจำกัดการขยายตัวของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ โครงการยุทธศาสตร์พัฒนาจึงเริ่มขึ้นเมื่อ พุทธศักราช ๒๕๒๐ พื้นที่เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโครงการพัฒนาลุ่มน้ำเข็ก ในพื้นที่ จ.เพชรบูรณ์และ จ.พิษณุโลก โดยพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นทุนดำเนินการครั้งแรกกับให้กองทัพภาคที่ ๓ ดำเนินการจัดตั้งหมู่บ้าน จัดสรรที่ทำกิน ฝึกวิชาชีพ สร้างระบบป้องกันหมู่บ้าน ซึ่งปรากฏผลดีภายในเวลาอันรวดเร็ว สามารถหยุดยั้งการต่อสู้ด้วยอาวุธได้ หมู่บ้านดังกล่าวจึงขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวางสร้างคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่ให้มีความกินดีอยู่ดีมั่นคงและปลอดภัย เกิดความรักและหวงแหนแผ่นดินที่อยู่อาศัย ด้วยพระบรมเดชาานุภาพและพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าฯ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์จอมทัพไทยที่ทรงมุ่งประโยชน์สุขของพสกนิกรและผืนแผ่นดินไทยเป็นสำคัญ จึงนำมาซึ่งความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและความสงบร่มเย็นแก่อาณาประชาราษฎร์สามารถสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้บังเกิดขึ้นในพระราชอาณาจักรได้เป็นผลสำเร็จ